

(VAGYON és ADÓ) TERVEZÉS

A GENERÁCIÓ VÁLTÁS OKÁN

DR. KENYERES SÁNDOR

CÍMZETES EGYETEMI DOCENS

A GENERÁCIÓ FOGALMA

GENERÁCIÓ [NEMZEDÉK] (Wikipédia)

Kortársak, akik

- Történelmileg azonos korszakban élnek
- Azonos földrajzi helyen tartózkodnak
- Azonos társadalmi kultúrával rendelkeznek

AZ INFORMÁCIÓ TECHNOLOGIA EZT MEGVÁLTOZTATTA

Kortársak, akik

- Azonos korszakban élnek (időbeli tagolás)
- Azonos szociális informatikai kultúrával rendelkeznek. Az internet és a szociális média használatát
 - Felnőtteként ismerik meg
 - Diákként ismerik meg
 - Beleszületnek

A GENERÁCIÓK TAGOLÁSA

Időbeli tagolás

GENERÁCIÓ	SZÜLETÉSI IDŐ	NAGY ESEMÉNY	ÉLETKOR
Elveszett	1883-1900	Balkáni válság	124-141
Nagy	1901-1927	I VH	97-123
Veteránok (V)	1928-1945	Világválság, II. VH	79-96
Baby boomer (BB)	1946-1960	Hidegháború	64-78
X	1961-1981	Gyarmatok önállósodása	43-63
Y	1982-1995	SZU összeomlása	29-42
Z	1996-2009	Lemman Brother csőd	15-28
α	2010-2025	COVID	0-15
β	2026-2040?	???	

A GENERÁCIÓK TAGOLÁSA

Informatikai lehetőségek szerinti osztályozás

GENERÁCIÓ	INFORMATIKA	SZÜLETÉSI IDŐ
Elveszett	Irodatechnika kialakulása	1883-1900
Nagy	Irodatechnika fejlődése	1901-1927
V	Informatikai elméletek	1928-1945
BB	Nagygépes korszak	1946-1960
X	Hálózatok, internet	1961-1981
Y	Személyi gépek Time Magazin'82 PC az év embere	1982-1995
Z	Szociális média kialakulása	1996-2009
α	Szociális média kiteljesedése	2010-2025
β	Mesterséges intelligencia	2026-2040?

VAGYON, TŐKE, KINCS

Vagyon

- Jog
- Dolog
 - Testi tárgy, állatok
 - Természeti erőforrás (dolog módjára hasznosítható)
 - Készpénz
- Követelés

Tőke

- Gazdaságilag aktív vagyontárgyak
- Termelt termelési tényező
- Vállalkozás elindításához és működéséhez szükséges erőforrások

Kincs

- Gazdaságilag és polgári jogilag passzív vagyontárgyak
- Több generáción át halmozódhat, alkalmas a vagyonőrzésre

A GENERÁCIÓ VÁLTÁS

Társadalmi aspektus

A társadalmi elit korosztály váltása

- Politikai vezetés (nehezen megy)
- Gazdasági vezetés (az élet kikényszeríti)
- Kulturális elit (folyamatosan változik)

Szervezeti aspektus

A szervezeti kultúra váltása

- Alkalmazkodás a társadalmi és az egyéni szinthez

Egyéni aspektus

Az egyéni pozíciók átvétele

- A társadalmi pozíciók (politikai, gazdasági, kulturális) megtartása
- A működő tőke megtartása

A GENERÁCIÓ VÁLTÁS GYAKORLATA

Egyének pozícióba kerülése

- Az eliten belülről:
 - Kinevelt, megfelelő képességű utód
 - Ezek hiányában valaki a „családból”

Dr. Perczel Tamás: Tartósan az elitben lévő „család” kialakulásához ≈ 100 év szükséges (arisztokrácia). Ez négy – öt generáció.

- Családi hagyományok, nevelés, képzés
- Kulturális infrastruktúra (könyvtár, képtár, zene)
- Az eliten kívülről:
 - Megfelelő képességű utód
 - Kompromisszummal kijelölt személy

A pénzügyi, gazdasági elit alkalmasságának mutatója:

Hány éven (vagy generáción) át őrzi a vagyoni, pénzügyi pozíciót a „család”?

- Tapasztalat: általánosságban két generáción át tart a prosperálás

MŰVÉSZI ÁBRÁZOLÁS

Forsyte Saga több regény és közjáték

- 1906 – 1921, John Galsworthy, irodalmi Nobel díjas
- A harmadik generáció nem alkalmas a vagyon kezelésére

Buddenbrook ház [Buddenbrooks: Verfall einer Familie](#)

- 1901, Thomas Mann, irodalmi Nobel díjas
- A harmadik generáció nem alkalmas a vagyon kezelésére

Az Artamonovok [Дело Артамоновых](#)

- 1922-1925, Maxim Gorkij ötszörösen irodalmi Nobel díjra jelölt
- A harmadik generáció nem alkalmas a vagyon kezelésére

A Keresztapa [The Godfather](#) [Il Padrino, Lu Padrinu]

- 1969, Mario Puzo, kétszeres Oscar díjas forgatókönyvíró
- A harmadik generáció nem alkalmas a „családi ügyek” intézésére

A generáció váltások sorozata

- Feltörekvés, konszolidáció, hanyatlás
- Harmadik generációnak általában a hanyatlás jut

A GENERÁCIÓ VÁLTÁS JELENTŐSÉGE

Társadalmi aspektus

- Politikai szinten:
 - Megújulás lehetősége „Új tánchoz, új ember kell”
 - Az új elit alkalmazkodik a megváltozott társadalmi igényhez
- Gazdasági szinten
 - A vállalkozás folytatásának elve valósággá válik
 - Munkahelyek megmaradnak
 - A vagyoni koncentráció megmarad
- Kulturális szinten
 - A kulturális elit frissül

Egyéni aspektus

- A pozíció megfelelő kézbe kerüljön
- Biztosítani kell, hogy a dolgok folytatódjanak
- Kontrollálni kell az új szereplőt

A VAGYONTERVEZÉSRŐL

A VAGYON EGYBEN MARADJON ÉS GYARAPODJÉK

A VAGYONTERVEZÉS CÉLJA

Vagyon tulajdonosok szerint

- **Magán vagyon**
 - Teljes mértékben magáncélú vagyon
 - A magánszemély lényegében szabadon rendelkezik vele
- **Vállalkozói (cég) vagyon**
 - A vállalkozásba helyezett vagyon és annak ott hagyott hozadéka
 - A cégtulajdonos közvetlenül nem rendelkezik vele
 - Elszámolás köteles és a tulajdonnal rendelkezés adóztatható
- **Köztvagyon**
 - Adott közösség rendelkezik vele

Vagyontervezés célja

- Tulajdonos anonimitása (kriminális vagy vagyonvédelmi okból)
- Politikai, földrajzi kitettség kockázatainak mérséklése
- Vagyon egyben tartása generációváltás során

A VAGYONTERVEZÉS ESZKÖZEI

- Cégstruktúra kialakítása
 - Vagyonkezelő és vagyon működtető funkciók elkülönítése
 - Holding struktúra kialakítása
 - Öröklés esetére alapító okiratban kizárható a pozíció családtag számára megszerzése. Ekkor piaci értéken ki kell fizetni.
 - Jó társasági szerződés, jó alapító okirat
- Végrendelkezés (halál esetére szóló ajándékozás)
 - Nem biztos, hogy a vállalkozás folytatódik, alkalmasak-e az örökösök?
 - A hagyatéki eljárás elhúzódhat, addig ki irányítja a céget
 - Interim menedzsment, megbízható családtag?
 - A kötelesrész korlátozza a végrendelkező akaratát
 - Az örökösök egyezsége megváltoztathatja a végakaratot

A VAGYONTERVEZÉS ESZKÖZEI 2

- **Bizalmi vagyonkezelés** [2013. évi V. törvény 6. könyv XLIII. fejezet]
 - Legfeljebb 50 évre hozható létre
 - Vagyonrendelő lehet a vagyonkezelő is, kedvezményezett is
 - Profi vagyonkezelő szervezet, de MNB felügyelettel
 - A kötelesrésznek nem alapja a tíz évnél régebbi vagyonrendelés
 - **A hazástársi közös vagyonba számít-e a rendelt vagyon?**
- **Magánalapítvány** [2013. évi V. törvény és 1995. évi CXVII. törvény]
 - Alapító vagy családtag érdekében hozható létre
 - Kuratórium vezeti, de lehet egy kurátor is
 - Megszűnésekor a nettó vagyon a kedvezményezettnek járhat

A VAGYONTERVEZÉS ESZKÖZEI 3

Offshore problémák, FONSECA ügy nemzetközi hatására a meglévő jogintézményeket nemzetközi szinten frissítették

- **Vagyonkezelő alapítvány** [2019. évi XIII. törvény]
 - Legalább 600 millió forinttal hozható létre
 - Több feltétel és szempont érvényesíthető
 - Professzionális vagyonkezelés
 - Megszűnéskor a rendelt vagyon és hozama visszaadható
- **Magántőke alap** [2014. évi XVI. törvény]
 - Alternatív befektetési Alap kezelő hozhatja létre
 - Legalább 6 évre
 - Befektető anonim, befektetési jegy a vagyonrész
 - Zártkörű a kibocsátás
 - Inkább vagyontartási, mint generáció váltási eszköz
- **Hibrid megoldás**
 - Vagyonkezelő alapítvány létrehoz bizalmi vagyonkezelést

AZ ADÓTERVEZÉSRŐL

KÖZTEHERÖSSZESSÉG JOGSZERŰ OPTIMALIZÁLÁSA

AZ ADÓTERVEZÉS

Az adózó jogszerű választási lehetőségeinek elemzése

- Közteher következmények
 - Vagyon elhelyezés
 - Vagyon működtetés
 - Vagyonkivonás
 - Kedvezményezettre átruházás

Meghatározandó

- Közterhek mértéke
- Közterhek terheltje
- Közterhek teljesítésének időbelisége

Hipotetikus megoldás függhet jövőbeni adóváltozásoktól

- Tapasztalat: a jogalkotó rövid távú politikai érdeket vesz figyelembe
- Polgári társadalom: hosszú távú társadalmi érdeket vesz figyelembe

A VAGYONTERVEZÉS ESZKÖZEINEK ADÓZÁSA

- Cégstruktúra kialakítása
 - Összetett az adózása
 - Nemzetközi adózás szinte ezzel foglalkozik
 - Szakember igénybe vétele szükséges
 - Adóterv kell jogutódlás esetére
 - **Struktúra működtetése költség!**
- Végrendelkezés (halál esetére szóló ajándékozás)
 - HU: Öröklési illeték, Máshol drasztikus adó lehet
 - Egyenesági rokon, házastárs és testvér mentesül
 - Nevelt és mostoha gyerek / szülő 20M forintig mentesül
 - Mostoha gyereki státusz felnőtt is létrejön illeték ügyben (Kúria)
 - Általában 18% lakásra 9% az illeték
 - Adó (illeték) terv kell az öröklésre
 - **Végrendeleti végrehajtó díjazása!**

A VAGYONTERVEZÉS ESZKÖZEINEK ADÓZÁSA 2

– Bizalmi vagyonkezelés

- A kezelt vagyon társági és hipa adóalany
- Vagyonrendelés illetékmentes
- Vagyonkiadás illetékköteles, mintha örökölné
- A hozam időközi kifizetése osztaléknak minősül
- TBSZ hozam a kedvezményezettnek adómentes
- A vagyonkezelő díjazása folyamatos költség, a létrehozás egyszeri költség

– Magánalapítvány

- A magánalapítvány társági és hipa adóalany, de részben adómentes
- Alapítás adó és illetékmentes
- Vagyonkiadás közteher kötelezettséggel járhat
- A hozam időközi kifizetése adóköteles, a jogcím függvényében
- TBSZ hozam a kedvezményezettnek adómentes
- A kuratórium díjazása folyamatos költség, a létrehozás egyszeri költség

A VAGYONTERVEZÉS ESZKÖZEINEK ADÓZÁSA 3

– Vagyonkezelő alapítvány

- A vagyonalapítvány társági adó és hipa adóalany, de részben adómentes
- Alapítás adó és illetékmentes
- Vagyonkiadás közteher kötelezettséggel járhat
- A hozam időközi kifizetése adóköteles, a jogcím függvényében
- TBSZ hozam a kedvezményezettnek adómentes
- A kuratórium díjazása folyamatos költség, a létrehozás egyszeri költség

– Magántőke alap

- A magántőkealap nem alanya társági adónak és hipának
- Befektetési jegy zárt körben vásárolható adómentesen
- A hozam osztalékként adózik
- A vagyonkivételkor a nominális hozam osztalékként adózik
- Az alapkezelő díjazása folyamatos költség, a létrehozás egyszeri költség

– Hibrid megoldás

- Egyedi adótervezés szükséges! Extra adóelőnyök érhetők el

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

